

การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนตามการประเมินของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นางสาว วลัยรัตนา รุ่งนัยรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-496-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013089

i 10295562

FACTOR ANALYSIS OF TEACHING EFFICIENCY AS EVALUATED

BY THAMMASAT UNIVERSITY STUDENTS

Miss Walairatana Wongnairatana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-496-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนตามการประเมิน
 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โดย นางสาว วลัยรัตนา ว่องนัยรัตน์

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย

[Signature] คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ประคอง กรรณสูต)

[Signature] อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

[Signature] กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณมา ปุณณโชติ)

[Signature] กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช)

วลัยรัตน์ ว่องนัยรัตน์ : การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนตามการ
ประเมินของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (FACTOR ANALYSIS OF TEACHING
EFFICIENCY AS EVALUATED BY THAMMASAT UNIVERSITY STUDENTS)
อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สมทวิง พิทยานุวัฒน์, 81 หน้า.

0015/30

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนตามการประเมิน
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ที่สอนรายวิชาในระดับปริญญาตรี ยกเว้น
รายวิชาในหลักสูตรวิชาพื้นฐานที่เปิดสอนในภาคต้นปีการศึกษา 2528 จำนวน 300 วิชา เก็บรวบรวมข้อมูล
โดยให้นักศึกษาประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในแบบประเมินที่สร้างขึ้นมีข้อกระทง 75 ข้อ
หน่วยในการวิเคราะห์คือค่ามัชฌิม เลขคณิตของผลการประเมินการสอนของอาจารย์ตามการประเมินของ
นักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละตัวแปร และวิเคราะห์
ตัวประกอบด้วยวิธีตัวประกอบอัลฟา และหมุนแกนตัวประกอบแบบออร์โธโกนอลด้วยวิธีแวนเดอร์

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนที่นักศึกษาโดยเฉลี่ยประเมินว่าเห็นด้วยค่อนข้างมากว่าเป็น
พฤติกรรมการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มี 2 พฤติกรรมคือ แสดงออกซึ่งความมั่นใจและ
ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน และอาจารย์เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น

ตัวประกอบของประสิทธิภาพการสอนตามการประเมินของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มี 7 ตัวประกอบคือ ทักษะในการสื่อความหมายและการสอน การกำกับและประเมินผลการเรียน
ทัศนคติของอาจารย์ต่อนักศึกษา ความรู้ความสามารถทางวิชาการของอาจารย์ ความสามารถของอาจารย์
ในการกระตุ้นนักศึกษาให้ใช้ความคิดและแสดงความคิดเห็น การจัดดำเนินการสอน และการใช้วัสดุอุปกรณ์
และวิธีการสอน

ภาควิชาวิจัยการศึกษา.....
สาขาวิชาสถิติการศึกษา.....
ปีการศึกษา2530.....

ลายมือชื่อนิติศศิธรिता ว่องนัยรัตน์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา[Signature].....

WALAIRATANA WONGNAIRATANA : FACTOR ANALYSIS OF TEACHING
EFFICIENCY AS EVALUATED BY THAMMASAT UNIVERSITY STUDENTS.
THESIS ADVISOR : PROF. SOMWUNG PITIYANUWAT, Ph.D. 81 pp.

The purpose of this research was to ^{analyze} the factual structures of teaching efficiency as evaluated by Thammasat University students. The sample consisted of 300 instructors who ^{taught} the bachelor degree courses ^{except} expect general basic requirement semester 1 academic year 1985. The instrument employed in this research was an inventory obtaining the effective teaching behaviors. The inventory consisted of 75 seven-point rating scale items. The rated data from students were analyzed by using arithmetic mean, standard deviation, and factor analysis with the alpha factoring method and the varimax rotation.

The findings were as follow. : There were two effective teaching behaviors of Thammasat University instructors that students rated moderately agree : show confidence and expert in the subject and knowledge in the subject matters.

There were seven major of teaching efficiency as evaluated by Thammasat University students : communication and teaching skills, monitoring and evaluation of the learning achievement, the instructor 's attitudes toward students, knowledge of the subject, stimulation of ideas and thinking, organization of instruction and material and instructional methods.

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ กตัญญู ก่อมน้อย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา [Signature]

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ
และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพ
อย่างสูง

ขอบคุณ คุณเยาวพร วิภาวิกุล คุณทองสุข สายแสงทอง คุณสุพร รัชชานุกุล และ
เพื่อน ๆ ทุกคน ที่ได้คำแนะนำ ตลอดจนช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยความเต็มใจยิ่ง

นอกจากนี้ ขอกราบขอบพระคุณประธานคณะกรรมการพัฒนาการเรียนการสอน
ประจำคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็น
อย่างดี และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของ
บัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนเอาใจใส่และ
ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

วลัยรัตนา ว่องนัยรัตน์

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
สมมุติฐานของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	10
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	11
คำนิยามเชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัย	11
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	71
ประวัติผู้เขียน	81

ตารางที่

1.	จำนวนวิชาที่เปิดสอน และจำนวนวิชาที่เก็บข้อมูลได้ จำแนกตามคณะ.....	32
2.	มัธยัมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร 75 ตัวแปร ตามการ ประเมินของนักศึกษา	36
3.	ความสัมพันธ์ที่สัมพันธ์กันระหว่างตัวแปร เกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน ตามการ ประเมินของนักศึกษา	43
4.	น้ำหนักบนตัวประกอบของตัวแปร เกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน ตามการ ประเมินของนักศึกษา	44
5.	ตัวประกอบที่ 1 ทักษะในการสื่อความหมายและการสอน	45
6.	ตัวประกอบที่ 2 การกำกับและการประเมินผลการเรียน	47
7.	ตัวประกอบที่ 3 ทักษะของอาจารย์ต่อนักศึกษา	48
8.	ตัวประกอบที่ 4 ความรู้ความสามารถทางวิชาการของอาจารย์	49
9.	ตัวประกอบที่ 5 ความสามารถของอาจารย์ในการกระตุ้นนักศึกษา ให้ใช้ความคิดและแสดงความคิดเห็น	50
10.	ตัวประกอบที่ 6 การจัดดำเนินการสอน	51
11.	ตัวประกอบที่ 7 การใช้วัสดุอุปกรณ์และวิธีการสอน	52